

Flashmob-onderzoek naar slaapkwaliteit in ziekenhuizen

DE INSOMNIA-STUDIE

Hilde M. Wesselius*

ACHTERGROND EN HET WAAROM VAN DE STUDIE

Het is bekend dat een verminderde kwaliteit van slaap gerelateerd is aan gezondheidsproblemen. Aangezien in het ziekenhuis juist het doel is om patiënten te laten herstellen van ziekte is een goede nachtrust essentieel. Een ziekenhuisafdeling moet er dan ook naar streven om de dagelijkse routine zoveel mogelijk te laten bijdragen aan het behoud van een goed slaap-waakritme van de patiënt.

VRAAGSTELLING

Er is weinig bekend over de kwaliteit van slaap van patiënten op de verpleegafdelingen ('normal care') in Nederlandse ziekenhuizen. Wij verwachten dat de slaapkwaliteit in het ziekenhuis slechter wordt ervaren dan thuis en dat omgevingsfactoren zoals geluiden en ziekenhuisritme hier de belangrijkste rol in spelen. In dat geval kunnen hiervoor gerichte interventies ontwikkeld worden. Daarom onderzoeken we in hoeverre patiënten in het ziekenhuis slechter slapen dan thuis en welke ziekenhuisgebonden factoren hierin de belangrijkste rol spelen.

OPZET VAN HET ONDERZOEK

Voor dit onderzoek gebruiken wij een samengestelde vragenlijst, gebaseerd op de 'Consensus sleep diary', die gericht is op de kwantiteit en kwaliteit van slaap van de afgelopen nacht, en het 'Patient-reported outcomes measurement information system' (PROMIS) met vragen over slaapkwaliteit.^{1,2} De PROMIS-vragenlijst is gevalideerd in de algemene bevolking en in patiëntgroepen met bepaalde chronische ziekten.

Als opzet is gekozen voor een 'flashmob'-onderzoek, waarbij gedurende 1 reguliere werkdag in februari 2017 patiënten van alle deelnemende centra kunnen worden geïncludeerd.³ Alle patiënten van 18 jaar of ouder die in staat zijn om informed consent te geven, de Nederlandse taal voldoende spreken om de vragen te kunnen beantwoorden en die zijn opgenomen op een gewone verpleegafdeling vanaf minimaal middernacht de afgelopen nacht, kunnen deelnemen aan het onderzoek. Op basis van eerder flashmob-onderzoek verwachten wij 1500 proefpersonen te includeren, afgaande op 30 inclusies per ziekenhuis bij een deelname van 50 klinische centra.

*Namens de 'FAMOUS study group' van onderzoeksconsortium acute geneeskunde (ORCA) Nederland.

VU Medisch Centrum, afd. Interne Geneeskunde, sectie acute geneeskunde, Amsterdam.

H.M. Wesselius, MD, aios interne geneeskunde (h.wesselius@vumc.nl).

TE VERWACHTEN RESULTATEN EN IMPLEMENTATIE

Naar aanleiding van deze gegevens verwachten wij een betrouwbare uitspraak te kunnen doen over hoe het gesteld is met de slaapkwaliteit in Nederlandse ziekenhuizen en welke versturende factoren voor slaap aangepakt moeten worden om de patiënten een betere nachtrust te bezorgen.

AANMELDEN VOOR DEELNAME

Als u geïnteresseerd bent in deelname of meer informatie wenst, kunt contact opnemen met de uitvoerende onderzoeker, Hilde Wesselius, via het e-mail adres: insomnia@flashmobresearch.nl.

Dit artikel besteedt aandacht aan recent gestart klinisch multicentrisch onderzoek in Nederland.

Belangenconflict en financiële ondersteuning: geen gemeld.

Aanvaard op 7 december 2016

Citeer als: *Ned Tijdschr Geneeskd.* 2016;160:D1260

 KIJK OOK OP WWW.NTVG.NL/D1260

LITERATUUR

- 1 Carney CE, Buysse DJ, Ancoli-Israel S, Edinger JD, Krystal AD, Lichstein KL, et al. The consensus sleep diary: standardizing prospective sleep self-monitoring. *Sleep.* 2012;35:287-302.
- 2 Cella D, Riley W, Stone A, Rothrock N, Reeve B, Yount S, et al. The Patient-Reported Outcomes Measurement Information System (PROMIS) developed and tested its first wave of adult self-reported health outcome item banks: 2005-2008. *J Clin Epidemiol.* 2010;63:1179-94.
- 3 Alsma J, van Saase J, Nanayakkara PWB, Schouten I, Baten A, et al. The power of flash mob research – conducting a nationwide observational clinical study on capillary refill time in a single day. *Chest.* 2016 (ter perse).